

prima instanță: S. Vîșcu
instanța de apel: N. Budăi, V. Efros, I. Muruianu

DECIZIE

18 mai 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Ion Druță, Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate 50/269 COOP,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate 50/269 COOP împotriva lui Manole Dinu și Manole Vasilisa, intervenient accesoriu societatea pe acțiuni “Apă Canal” cu privire la încasarea datoriei și a dobânzii de întârziere și cererea reconvențională înaintată de Manole Dinu împotriva Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate 50/269 COOP cu privire la încasarea sumei,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 24 martie 2016, prin care s-a restituit cererea de apel declarată de Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate 50/269 COOP,

c o n s t a ț ă

La 23 octombrie 2013 Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate 50/269 COOP (APLP 50/269 COOP) a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Manole Dinu și Manole Vasilisa, intervenient accesoriu societatea pe acțiuni “Apă Canal” (SA “Apă Canal”) cu privire la încasarea datoriei și a dobânzii de întârziere.

La 11 martie 2014 Manole Dinu a înaintat acțiune reconvențională împotriva Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate 50/269 COOP cu privire la încasarea sumei de 16518,63 lei.

Prin hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 09 decembrie 2015, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de APLP 50/269 COOP împotriva lui Manole Dinu și Manole Vasilisa, intervenient accesoriu societatea pe acțiuni “Apă Canal” cu privire la încasarea datoriei și a dobânzii de întârziere și s-a respins ca neîntemeiată acțiunea reconvențională înaintată de Manole Dinu împotriva APLP 50/269 COOP cu privire la încasarea sumei de 16518,63 lei.

La 06 ianuarie 2016 APLP 50/269 COOP a declarat apel împotriva hotărîrii

Judecătoria Centru mun. Chișinău din 09 decembrie 2015.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 februarie 2016, nu s-a dat curs cererii de apel declarate de APLP 50/269 COOP, și i s-a comunicat despre necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 394 lei și a cererii de apel motivate pînă la data de 24 martie 2016 ora 11:00.

Totodată s-a comunicat părților că ședința de judecată este numită pentru 24 martie 2016 ora 11:00.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 martie 2016 a fost restituită cererea de apel declarată de APLP 50/269 COOP.

La 08 aprilie 2016 APLP 50/269 COOP a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 24 martie 2016 solicitînd admiterea recursului, casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 24 martie 2016 cu remiterea cauzei la rejudecare în Curtea de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat că, nu este de acord cu încheierea contestată și o consideră ilegală.

Indică recurentul că în ședința instanței de apel din 24 martie 2016 a fost în imposibilitate să prezinte instanței dovada de plată a taxei de stat în mărime de 394 lei, cu toate că aceasta a fost achitată încă la 11 martie 2016, fapt confirmat și prin ordinul de plată nr. 17, anexat la materialele pricinii (f. d. 146), deoarece s-a reținut într-o altă ședință de judecată, la Judecătoria Botanica mun. Chișinău, care a fost stabilită pentru 24 martie 2016, ora 10:00, dar a început la 10:23.

Susține recurentul că astfel, din motivele supra indicate în ședința instanței de apel din 24 martie 2016 s-a prezentat cu întârziere, fiind prezent doar la pronunțarea dispozitivului încheierii de restituire.

Mai indică recurentul că consideră neîntemeiată și ilegală încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 martie 2016, în partea restituirii cererii de apel ca nemotivată or, în apelul înaintat a indicat motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Din materialele dosarului s-a constatat că încheierea Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 24 martie 2016, iar recursul împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 24 martie 2016 a fost declarat de APLP 50/269 COOP, la 08 aprilie 2016, în termen.

Conform art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel din 24 martie 2016 din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum s-a stabilit, la 06 ianuarie 2016 APLP 50/269 COOP a declarat apel împotriva hotărîrii Judecătoria Centru mun. Chișinău din 09 decembrie 2015

La cererea de apel nu a anexat dovada achitării taxei de stat și nu a indicat

motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 februarie 2016, nu s-a dat curs cererii de apel declarate de APLP 50/269 COOP, și i s-a comunicat despre necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 394 lei și a cererii de apel motivate pînă la data de 24 martie 2016 ora 11:00.

Totodată s-a comunicat părților că ședința de judecată este numită pentru 24 martie 2016 ora 11:00.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 martie 2016 cererea de apel declarată de APLP 50/269 COOP, a fost restituită.

Cu referire la cele enunțate, Colegiul reiterează prevederile art. 364 alin. (1) CPC potrivit căruia cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărîre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În conformitate cu art. 365 alin (1) lit. d), alin (3) și alin (4) CPC în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.

La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

Conform art. 368 CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordînd apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Dacă apelantul îndeplinește în termen indicațiile din încheierea judecătorească, apelul se consideră depus la data prezentării inițiale.

Respectiv, Colegiul învederează obligativitatea impusă de prezenta normă persoanelor fizice sau juridice de a prezenta la depunerea cererii de apel dovada de plată a taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

Astfel, potrivit art. 83 CPC, taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanța judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a pricinii civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a), instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin.(1) CPC.

Potrivit art. 16 CPC (caracterul obligatoriu al actelor judecătorești), hotărîrile, încheierile, ordonanțele și deciziile judecătorești definitive, precum și dispozițiile, cererile, delegațiile, citațiile, alte adresări legale ale instanței judecătorești, sînt obligatorii pentru toate autoritățile publice, asociațiile obștești, persoanele oficiale, organizațiile și persoanele fizice și se execută cu strictețe pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

Neexecutarea nemotivată a actelor judecătorești, dispozițiilor, cererilor, delegațiilor, citațiilor, altor adresări legale, precum și lipsa de considerație față de judecată, atrag răspunderea prevăzută în prezentul cod și în alte legi.

Cererile și documentele depuse după expirarea termenului de procedură nu degreveză de îndeplinirea obligației procedurale.

Subsecvent, Colegiul reiterează că conform art. 56 CPC participanții la proces se bucură de drepturi procesuale egale și au obligații procesuale egale, cu unele

excepții stabilite de lege în dependență de poziția pe care o ocupă în proces.

Participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale.

În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Art. 61 alin. (1) CPC expres prevede că părțile sînt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

În această ordine de idei colegiul reține că argumentele invocate în cererea de recurs de către APLP 50/269 COOP indică direct nerespectarea drepturilor sale procedurale și eschivarea de la îndeplinirea actelor de procedură, în măsura stabilită de normele de drept procedural.

Raportînd circumstanțele stabilite la normele de drept procesual menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recurentului nu i se încalcă dreptul de a se adresa în instanța de judecată, doar că, adresarea trebuie să fie în modul stabilit de lege, iar legea prevede achitarea taxei de stat la depunerea cereri de apel și indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.

Mai mult, prin încheierea contestată recurentului i s-a acordat termen pentru înlăturarea neajunsurilor cererii de apel, ceea ce implică posibilitatea exercitării dreptului său, conform prevederilor legale.

Instanța de recurs mai constată că, participanții la procesul de judecată odată ce au inițiat proceduri în justiție, urmează să-și asume un rol activ în derularea procesului. Or, APLP 50/269 COOP nu a luat măsurile necesare după cum sugerează jurisprudența CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță.

În astfel de circumstanțe, avînd în vedere faptul că odată cu expirarea termenului, apelantul nu a lichidat neajunsurile indicate în încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 februarie 2016 și nu a prezentat cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel întemeiat a dispus prin încheierea din 24 martie 2016 restituirea apelului declarat de către APLP 50/269 COOP în temeiul art. 369 al. (1) lit. a) CPC.

Or, termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte, în conformitate cu art. 110 CPC, iar dreptul de a efectua actul de procedură încetează o dată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător), în conformitate cu art. 113 al. (1) CPC.

În această ordine de idei, Colegiul reține că neprezentarea dovezii de plată a taxei de stat ori solicitarea de la scutirea acesteia, drept prevăzut la art. 85 CPC, indică direct la nerespectarea drepturilor sale procedurale, în măsura stabilită de normele de drept procedural, de aceea instanța de apel în temeiul legii a dispus obligarea apelantului de a prezenta dovada de plată a taxei de stat în termenul stabilit, or înlăturînd cerere de apel fără a prezenta dovada de plată a taxei de stat și cunoscînd

despre necesitatea prezentării acesteia, trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează jurisprudența CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță, fapt însă ignorat de acesta.

Analizând prevederile normei descrise în raport cu materialele cauzei, instanța de recurs constată că instanța de apel s-a conformat întru totul cerințelor legale și i-a acordat apelantului termen pentru înlăturarea neajunsurilor menționate, mai mult, consideră precizarea recurentului precum că a fost în imposibilitatea de a prezenta dovada de plată a taxei de stat în termenul stabilit, cu toate că aceasta a fost achitată încă la 11 martie 2016, fapt confirmat și prin ordinul de plată nr. 17, anexat la materialele pricinii (f. d. 146), deoarece s-a reținut într-o altă ședință de judecată, la Judecătoria Botanica mun. Chișinău, care a fost stabilită pentru 24 martie 2016, ora 10:00, dar a început la 10:23, neîntemeiat.

Or, termenul stabilit prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 februarie 2016, pînă la 24 martie 2016, ora 10:00, recepționată de APLP 50/269 COOP la 14 martie 2016, constituie un termen util și rezonabil pentru înlăturarea neajunsurilor constatate la depunerea cererii de apel.

În această ordine de idei Colegiul reține că argumentele invocate în cererea de recurs de către APLP 50/269 indică direct nerespectarea drepturilor sale procedurale și eschivarea de la îndeplinirea actelor de procedură, în măsura stabilită de normele de drept procedural și nu pot fi acceptate de către instanța de recurs în vederea casării actului judecătoresc contestat.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea contestată este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție respinge recursul declarat de către APLP 50/269.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de către Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate 50/269 COOP.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 martie 2016 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate 50/269 COOP împotriva lui Manole Dinu și Manole Vasilisa, intervenient accesoriu societatea pe acțiuni "Apă Canal" cu privire la încasarea datoriei și a dobânzii de întârziere și cererea reconvențională înaintată de Manole Dinu împotriva Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate 50/269 COOP cu privire la încasarea sumei.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Ion Druță

Galina Stratulat